

Pilar 3 rapport

Offentliggjøring av informasjon i samsvar med offentliggjøringskravene i kapitalkravs regelverket (CRR/CRDIV-forskriften, kapitalkravs forordningen (CRR) del 8)

31. desember 2024

Erklæringer/uttalelser fra styret

Styrets erklæring

Styret holder seg orientert om bankens økonomiske stilling og risikosituasjon gjennom jevnlig rapporter og etablerte varslingsprosesser. Styret har fastsatt strategier, risikoappetitt, planer og retningslinjer for å identifisere, styre, overvåke, kontrollere og rapportere risikoer som banken har, eller kan bli utsatt for. Styret gjennomgår og godkjenner de ovennevnte dokumentene minst årlig. Styret vurderer at risikostyring i Selbu Sparebank er tilfredsstillende og er i samsvar med bankens profil og strategi.

Styrets uttalelse om bankens risikoprofil

Selbu Sparebank er en lokal bank med en sterk markedsposisjon i området Tydal - Trondheim. Banken er en viktig driver for både lokalsamfunn, kunder, ansatte og eiere. Banken tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor finansiering, sparing og forsikring mot både privat- og næringssegmentet. Banken inngår i LOKALBANK-samarbeidet, sammen med 15 andre banker.

Styret i Selbu Sparebank har vedtatt en målsetning om at banken skal ha lav/moderat risiko i sin virksomhet. Det er videre fastsatt målsetninger for hvert vesentlig risikoområde. Styrefastsatte risikoappetitt og risikorammer implementeres gjennom intern risikostyring. Det er vedtatt egne retningslinjer for hvert vesentlig risikoområde, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og likviditetsrisiko etc.

Risikorammer følges kontinuerlig gjennom etablert monitoring- og rapporteringsrammeverk. I de tilfeller der det vurderes at risikoen er større enn det som er akseptabelt, skal det settes i gang tiltak for å redusere risikoen.

Kapitalsituasjonen i banken følges kontinuerlig gjennom interne beregninger og rapporteringer. Styret har fokus på kapitalen er tilpasset mål, strategier, risikoprofil og regulatoriske krav. Dette gjøres gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger.

Banken er godt kapitalisert. Ved utgangen av 2024 var konsolidert ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning på hhv. 21,2, 21,4 og 23,6 prosent (tilsvarende tall for morbank 23,0, 23,0 og 24,3) Dette er hhv. 7,2, 5,9 og 6,1 prosentpoeng høyere enn de regulatoriske minimumskravene til kapitaldekning ved utgangen av 2024. Dette er videre 7,3, 2,4 og 1,9 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål til kapitaldekning ved utgangen av 2024. Konsolidert uvektet kjernekapitalandel var 9,5 prosent ved utgangen av 2024. Dette er 6,5 prosentpoeng over minimumskravet til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent og 4,0 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål for uvektet kjernekapitalandel.

Kredittrisiko: Kredittrisiko er det største risikoområdet i banken. Banken har en moderat risikoprofil for kredittrisiko. Det er fastsatt risikorammer for geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå, samt konsentrasjon for enkelte bransjer og engasjementstørrelser. Boliglån utgjør hoveddelen av bankens utlånsportefølje. Bankens kreditteksponeringer vurderes å ha lav risiko. Lav risiko er dokumentert ved lave historiske tapsnivåer. Gjennomsnittlige tap ligger på 0,01 % av bankens totale portefølje de siste 3 årene. I 2024 har vi tilbakeført 0,08% av total utlånsportefølje. Resultatene fra

stresstester som gjennomføres som en del av kapitalbehovsvurderinger, viser også at bankens portefølje har lav kredittrisiko.

Operasjonell risiko: Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens overordnede retningslinjer for styring av risiko og retningslinjer for operasjonell risiko. Styret har vedtatt at overordnet risikotoleranse for operasjonell risiko er lav. Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko. Banken har ingen tapsføringer knyttet til operasjonell risiko i 2024.

Markedsrisiko: Styring av markedsrisikoen tar utgangspunkt i bankens retningslinjer for markedsrisiko som er underordnet bankens policy for virksomhets- og risikostyring. Styret har fastsatt at overordnet risikotoleranse for markedsrisiko skal være lav. Eksponeringer mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet. Bankens har begrenset eksponering mot markedsrisiko gjennom svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Banken har ikke hatt noen realiserte tap knyttet til markedsrisiko i 2024.

Likviditetsrisiko: Banken styrer likviditetsrisiko i samsvar med retningslinjene for likviditetsrisiko. Styret har fastsatt rammer for LCR (Liquidity Coverage ratio) and NSFR (Net Stable Funding Ratio), samt rammer for innskuddsdekning. Styret har vedtatt at risikotoleranse for likviditetsrisikoen skal være lav. For å sørge for at likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån hovedsakelig finansieres ved kundeinnskudd, boligkredittfinansiering, samt langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Ved utgangen av 2024 var innskuddsdekning målt i forhold til utlån 90,3 prosent. LCR var på 173 prosent og NSFR på 136 prosent, noe som ligger over regulatoriske krav på hhv. 100 og 100 prosent.

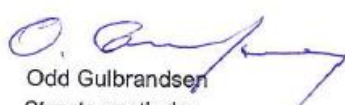
Konserninterne transaksjoner og transaksjoner med tilknyttede parter:
Banken utarbeider ikke konsernregnskap og har ingen transaksjoner.

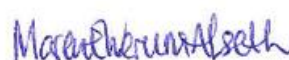
Attestasjon

Denne pilar 3-rapporten inneholder informasjon som kreves etter gjeldende krav for offentliggjøring i kapitalkravsregleverket. Rapporten er utarbeidet i samsvar med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon, samt i samsvar med interne prosesser, systemer og kontroller.

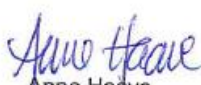
Selbu 31.12.2024 / 13.12.2025

Tor Øystein Mebust
Styrets leder

Odd Gulbrandsen
Styrets nestleder

Maren Elverum Alseth

Steinar Furan

Anne Haave

Astrid Jensen
Ansattevalgt

Espen Eriksen
Adm.banksjef

Nøkkeltall

		31.12.2024	31.12.2023
	Tilgjengelige kapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital (CET1)	775 111	719 971
2	Kjernekapital	790 614	729 775
3	Total ansvarlig kapital	850 449	783 469
	Risikovektet eksponeringsbeløp/beregningsgrunnlaget		
4	Totalt risikovektet beløp/beregningsgrunnlag	3 691 740	3 544 267
	Kapitaldekning (% av beregningsgrunnlaget)		
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	21,0 %	22,1 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	21,4 %	20,6 %
7	Total kapitaldekning (%)	23,0 %	20,3 %
	Ytterligere kapitalkrav for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven		
EU 7a	Ytterligere krav til egenkapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	2,9 %	2,9 %
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	1,5 %	1,5 %
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	2,0 %	2,0 %
EU 7d	Totale SREP-krav til kapital (%)	10,9 %	10,9 %
	Kombinert buffer og samlet kapitalkrav (som % av beregningsgrunnlaget)		
8	Kapitalbevaringsbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	4,5 %	4,5 %
11	Kombinert bufferkrav (%)	9,5 %	9,5 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (%)	20,4 %	20,4 %
12	Ren kjernekapital tilgjengelig etter å ha dekket de totale SREP-kravene til egenkapital (%)	5,6 %	4,9 %
	Leverage ratio		
13	Totalt eksponeringsmål	8 322 011	7 732 809
14	Uvektet kjernekapitaldekning/Leverage ratio (%)		9,4 %
	Liquidity Coverage Ratio		
15	Totale likvide eiendeler av høy kvalitet (HQLA) (vektet verdi - gjennomsnitt)	530147	495833
EU 16a	Utbetalinger - Total vektet verdi	482239	323225
EU 16b	Innbetalinger - Total vektet verdi	314196	143115
16	Total netto ut- og innbetalinger (justert verdi)	168043	180110
17	Liquidity coverage ratio (%)	315 %	254 %
	Net Stable Funding Ratio		
18	Total tilgjengelig stabil finansiering	4 432 507	4 248 820
19	Krav til total stabil finansiering	3 863 500	3 514 288
20	NSFR ratio (%)	115 %	121 %

Innholdsfortegnelse

Erklæringer/uttalelser fra styret	1
Styrets erklæring	1
Styrets uttalelse om bankens risikoprofil	1
Attestasjon	2
Nøkkeltall.....	3
1. Innledning.....	5
1.1 Formål.....	5
1.2 Konsolidering.....	5
1.3 Proporsjonalitetsprinsippet.....	6
2. Proessen for utarbeidelse av rapporten.....	7
3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon.....	7
4. Frekvens og publisering.....	8
5. Risikostyring	8
5.1 Helhetlig risikostyring.....	8
5.2 Retningslinjer for ICAAP-prosessen.....	10
5.3 Risikotoleranse	11
5.4 Bruk av ICAAP i banken	12
5.5 Beredskapsplan og gjenopprettingsplan.....	12
5.6 Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen.....	13
5.7 Omtale av de ulike risikotypene	14
5.8 Stresstestrammeverk	17
6. Kapital- og likviditetssituasjon.....	18
6.1 Ansvarlig kapital, kapitalkrav og beregningsgrunnlag.....	18
7. Godtgjørelsesordninger.....	20
7.1 Retningslinjer for godtgjørelsesordninger.....	20
7.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelser	22

1. Innledning

1.1 Formål

Denne rapporten gir informasjon om risikostyring, kapital- og likviditetssituasjon, samt informasjon om godtgjørelsesordninger i Selbu Sparebank. Rapporten er utarbeidet i tråd med gjeldende offentliggjøringskrav i kapitalkravsforordningen (CRR) med tilhørende tekniske standarder (RTSer) som er inkorporert i CRR/CRD IV-forskriften, samt veiledninger fra den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) på området.

Informasjonen er gitt på morbank nivå og er basert på data per 31. desember 2024. Hvis det på enkelte områder benyttes et annet tidspunkt, presiseres dette særskilt. Alle tall er oppgitt i **[MNOK/tusen NOK]** med mindre annet fremgår.

1.2 Konsolidering

Bankens hovedvirksomhet er å motta og yte kreditt gjennom innlån og utlån. Banken er i tillegg tilknyttet agent til verdipapirforetaket Norne Securities AS og registrert forsikringsagent for Frende Livsforsikring AS, Frende Skadeforsikring AS og Livsforsikringsselskapet Norne Liv AS. Banken har ett datterselskap Selbu Sparebankbygg AS. Videre har banken strategiske plasseringer i ulike selskap, herunder bl.a. Verd Boligkreditt AS, Brage Finans AS, Frende Holding AS, Norne Securities AS og Eika Boligkreditt AS. Bankens strategiske plasseringer er konsolidert i bankens kapitaldekning med unntak av Frende Holding AS og Norne Securities AS. Bankens datterselskap, Selbu Sparebankbygg AS, er unntatt, da virksomheten utgjør en marginal andel av bankens totale virksomhet.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttende selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrasket i ansvarlig kapital.

Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mm.

Selskapets navn	Antall aksjer	Bokført Verdi	Eierandel	Del av stemmer	Forretningskontor	Type Virksomhet
Selbu Sparebankbygg AS	482	0	100,00 %	100,00 %	Selbu	Eiendom

Selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital på morbank

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Forretningskontor	Type virksomhet
SDC	9 688	6 594	Ballerup, Danmark	Rådgivning IT
Eika Boligkredit AS	9 340 689	38 141	Oslo	Kredittformidling
Aasen Sparebank	26 168	3 256	Aasen	Bankvirksomhet
Haltdalen Sparebank	6 000	630	Haltdalen	Bankvirksomhet
Eiendoms kreditt AS	3 868	681	Bergen	Kredittformidling
VN Norge AS	1 102	541	Oslo	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet
VN Norge Forvaltning	8	41	Oslo	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet
Brage Finans AS	821 179	25 686	Bergen	Kredittformidling
Verd Boligkreditt AS	71 636	77 550	Bergen	Kredittformidling
Frende Holding AS	54 914	33 156	Bergen	Forsikringsformidling
Norne Securities	81 418	663	Bergen	Investerings tjenester og tilknyttede tjenester

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrasket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Forretningskontor	Type virksomhet
Nylander & Partners	388 208	2 774		
LB Samarbeidet	2000	200		

1.3 Proporsjonalitetsprinsippet

Selbu Sparebank oppfyller kravene for å bli definert som «en liten og ikke-kompleks» bank etter CRR artikkel 4(1)(145). Disse kravene er følgende:

- Forvaltningskapital er mindre/lik 5 mrd euro
- Ikke krav om eller forenklet krav til gjenopprettingsplaner/krisehåndtering
- Handelsportefølje er mindre/lik 5 prosent av forvaltningskapitalen og er mindre/lik 50 millioner euro
- Verdien av derivater i handelsporteføljen er mindre/lik enn 2 prosent av balanseførte og ikke-balanseførte poster, samt at total derivatportefølje er mindre/lik 5 prosent
- Mer enn 75 prosent av eiendeler og forpliktelser er med motparter innenfor EU/EØS
- Banken bruker ikke interne modeller for å beregne kapitalkrav
- Banken har ikke kommunisert til tilsynsmyndighetene om at banken har innvendinger mot å bli kvalifisert som små, ikke-kompleks bank.
- Banken har ikke fått beskjed fra Finanstilsynet om at banken ikke blir definert som en «liten og ikke-kompleks» bank.

Bankens egenkapital er ikke notert, mens bankens obligasjoner er notert på Nordic ABM.

Informasjonen i denne rapporten bygger på offentliggjøringskravene (CRR artikkel 433b) for «mindre og ikke-komplekse» foretak som ikke har noterte verdipapirer på et regulert marked.

2. Prosessen for utarbeidelse av rapporten

Pilar 3-rapporten er utarbeidet i tråd med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon. Retningslinjene godkjennes av styret.

Hovedelementer/prinsipper i retningslinjene er følgende:

- Pilar 3-rapporten utarbeides i samsvar med regulatoriske krav for offentliggjøring
- Interne prosesser, systemer og kontroller sørger for informasjonen i pilar 3-rapporten er korrekt.
- Informasjon i pilar 3-rapporten gir tilstrekkelig informasjon til markedsaktører og tredje parter om bankens risikoprofil.
- Pilar 3-rapporten går gjennom samme verifiseringskontroller som styrets årsberetning.

Denne rapporten ble utarbeidet av administrasjonen, og godkjent av styret den 13.03.2025.

3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon

Etter CRR artikkel 432 kan banken unnlate å offentliggjøre informasjon som enten er ikke-vesentlig, fortrolig eller konfidensiell. Banken har vurdert, basert på kriterier gitt i EBAs retningslinjer EBA/GL/2014/14 (*Guidelines on materiality, proprietary and confidentiality and on disclosure frequency under Articles 432(1), 432(2) and 433 of Regulation (EU) No 575/2013*), hvorvidt det foreligger en slik informasjon etter offentliggjøringskravene. Banken har kommet til konklusjon at informasjonen som banken må offentliggjøre i pilar 3-rapporten etter offentliggjøringskravene, ikke faller under unntakene gitt i artikkel 432 i CRR.

Banken benytter seg ikke av unntaket for offentliggjøring av informasjon i denne rapporten.

4. Frekvens og publisering

Denne rapporten publiseres årlig sammen med publisering av årsrapporten. Rapporten er tilgjengelig på bankens nettsider www.selbusparebank.no

5. Risikostyring

5.1 Helhetlig risikostyring

Risiko- og kapitalstyring skal støtte opp bankens strategiske utvikling og mål, samt sørge for finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. Styret fastsetter bankens risiko- og kapitaltoleranse og konkretiserer dette gjennom mål og rammer.

Overordnet bilde av risikostyring i banken:

Bankens visjon:

Med hjerte for kundene og blick for framtida, har vi bransjens mest fornøyde kunder og er den største lokalbanken i regionen.

Bankens kjerneverdier:

Ekte som i folkelig, nær og pålitelig. Selbu Sparebank er på vei fremover, men vi husker alltid hvor vi kommer fra. Selbu Sparebank er til å stole på.

Tilgjengelig som i til stede, nær og fleksibel. Selbu Sparebank er der kundene er, og vi er alltid der for kundene våre.

Fremoverlent som i engasjert, nysgjerrig og imøtekommende.

Bankens risikotoleranse:

Risikotype	Risikotoleranse	Vurdering/kommentar
Kredittrisiko	Moderat	Med kredittrisiko forstås risiko for tap av hovedstol og renter samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Dette samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser.
Likviditetsrisiko	Lav	Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering, eller i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres.
Markedsrisiko	Lav	Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.
Operasjonell risiko	Lav	Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko.
Risiko for hvitvasking og terror-finansiering	Lav	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir benyttet til hvitvasking og terrorfinansiering samt at banken ikke er compliant iht lovverk og forskrifter. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.

IKT-risiko	Lav	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir utilgjengelig pga mangler i kommunikasjon, datalagring, informasjonsbehandling etc samt datainnbrudd. Risiko for at banken ikke etterlever interne retningslinjer og rutiner for IKT-virksomheten og IKT-forskriften.
Risiko for brudd på personvern-regelverk (GDPR)	Lav	Risiko for at banken ikke etterlever personvernregelverket. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
Risiko for brudd på bærekraft og klimarisiko (ESG-risiko)	Lav	Risiko for at banken ikke etterlever personvernregelverket. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
Strategisk risiko	Moderat	Dette er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg, som for eksempel vekstambisjoner, inntreden i nye markeder, oppkjøp eller valg av samarbeidsallianse.
Compliancerisiko	Lav	Compliancerisiko er risikoen for brudd på lover, forskrifter, andre relevante myndighetsbestemmelser og interne regelverk, som blant annet innebærer; brudd på etiske retningslinjer, risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomiske tap mv.

5.2 Retningslinjer for ICAAP-prosessen

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

5.3 Risikotoleranse

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

I fastsettingen av bankens kapitalmål inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov. Styret har behandlet ICAAP med endelig vedtak våren 2024. Bankens administrasjon har forberedt dokumentet, og styret har gjennom diskusjoner i styremøtene konkludert på bankens kapitalbehov med nødvendige tiltak. Risiko- og revisjonsutvalget har forberedt behandlingen i styret.

Banken benytter maler utarbeidet av Lokalbank som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Operasjonell risiko og IT-risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Andre mulige risikoer
- Risiko knyttet til uforsvarlig gjeldsoppbygging (lav uvektet kjernekapitalandel)

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i én enkelt variabel. I tillegg gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment

å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer. Banken gjennomfører også egne stresstester av likviditetsrisiko. Bankens kjernevirksomhet er innskudds- og utlånsvirksomhet, samt betalingsformidling. Dette betyr at banken ikke skal ta annen vesentlig risiko enn kreditt- og likviditetsrisiko.

5.4 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang pr år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosessen. Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til banksjef i policydokumenter/retningslinjer for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for strategier og risikopolicyer. Alle prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll

5.5 Beredskapsplan og gjenopprettingsplan

Beredskapsplan skal gjøre banken i best mulig stand til å håndtere fare for kriser. I dette ligger både det å frigjøre nødvendig kapital, redusere risikovektet balanse, fremskaffe ny likviditet og det å redusere likviditetsbehovet. Beredskapsplan identifisere hvilke hendelser som kan føre til at man må ta i bruk beredskapsplanen samt beskriver prosedyrer og oversikt over mulige tiltak ved en fare for krise.

Bankens styre og ledelse skal ha inngående kjennskap til beredskapsplan og gjenopprettelsesplan. Styret skal årlig vurdere om planen fortsatt er relevant. Planen må oppdateres ved vesentlige endringer i virksomheten, og minimum hvert 3. år.

Planen inneholder en beskrivelse av hvilke indikatorer banken følger opp for tidlig å kunne identifisere en mulig negativ utvikling som kan svekke bankens finansielle stilling. Ved brudd på fastsatte nivå for de ulike indikatorene, skal bankens beredskapsgruppe vurdere situasjonen, og om det er nødvendig å igangsette tiltak. Planen beskriver videre tiltak som banken vurderer som aktuelle. Beredskapsplanen skal oppbevares elektronisk og i papirversjon hos beredskapsgruppens medlemmer.

Planen omhandler også indikatorer på IKT. Detaljer rundt behandling av krisesituasjon, er beskrevet i eget vedlegg for Krise- og Kontinuitetsplan IKT. Jfr IKT forskrift § 8, § 9 og § 11.

5.6 Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen

Styret har i policy for virksomhets- og risikostyring bl.a. gitt overordnede prinsipper for internkontroll og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner samt satt krav til helhetlig risikostyring. Her nedfelles også styrets overordnede risikotoleranse, mens de konkrete rammene for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko fastsettes i separate underliggende policydokumenter/retningslinjer.

Banken har en uavhengig risikostyrings- og compliancefunksjon med tilstrekkelig kompetanse, ressurser, tid og gjennomslagskraft.

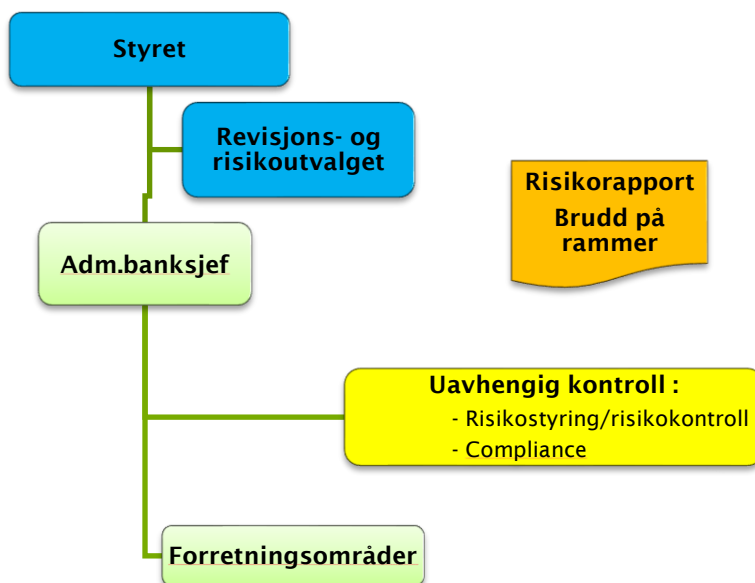
Risikostyringsfunksjonen skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av lederne for de ulike forretningsområdene.

Compliancefunksjonen skal sikre at bankens forretningsområder etterlever lover, forskrifter og standarder, slik at banken ikke blir rammet av offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme. Bankens retningslinjer for risikostyrings- og compliancefunksjonen beskriver funksjonens organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse.

Lederen av risikostyrings- og compliancefunksjonen kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm.banksjef, og kan rapportere direkte til styret/revisjons- og risikoutvalget i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporten.

Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen kan illustreres som i figuren nedenfor.

5.7 Omtale av de ulike risikotypene

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko. Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko. Bankens policy for kredittrisiko beskriver krav, rammer, organisering mv. på området kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmaktsstruktur ved innvilgelse av lån og kreditter, og har for større kredittsaker etablert en kredittkomite.

Likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittramme. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko. God likviditetsstyring sikrer at banken er i stand til å dekke sine løpende forpliktelser, at den oppfyller alle lovkrav, og at dette gjøres til lavest mulig kostnad. Det er vedtatt en likviditetspolicy for banken, siste versjon ble vedtatt 2024. Ut i fra denne policyen utarbeides en periodisk risikorapport (kvartalsvis). Stresstest vedr. likviditet foretas kvartalsvis, siste test var pr. 31.12.2024. Likviditetssituasjonen anses tilfredsstillende for banken.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av endringer i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Nedenfor følger en nærmere omtale av renterisiko, valutarisiko og kursrisiko. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for tillatte instrumenter samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsrisikoområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav/moderat.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til bankens beholdning av verdipapirer. Renterisiko er resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens har ikke utenlandsk valuta i kassebeholdningen, men har en driftsavtale i danske kroner med den danske datasentralen SDC. På denne avtalen har vi betalt 8,3 DKK i 2024.

Kursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, egenkapitalbevis og aksje-/rentefond, som gjerne deles inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Selbu Sparebank har ingen handelsportefølje. Det handles heller ikke i enkeltaksjer. Fra tid til annen, avhengig av likviditetssituasjonen i banken, kan det inngå rente-/pengemarkedsfond i aksjeporteføljen. Disse vurderes i tilfelle etter laveste verdis prinsipp, dvs til det laveste av historisk kostpris og virkelig verdi. Pr. 31.12 består bankens aksjeportefølje hovedsakelig av aksjer er klassifisert til virkelig verdi over ordinært resultat.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelig feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende drift av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer med videre som sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Overvåking skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av krav.

Banken bruker deler av internkontrollbekreftelsen for å identifisere og vurdere risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Omdømmerisiko

Banken bruker deler av internkontrollbekreftelsen for å identifisere og vurdere risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Eiendomspriserisiko

Eiendomspriserisiko er risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko i forbindelse med utlån til, eller utlån med sikkerhet i, eiendomssektoren dekkes under kredittrisiko. Bankens eiendomspriserisiko vurderes som begrenset.

Forretningsmessig risiko

Forretningsmessig risiko er risikoen for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon. Styrets vurderer risikoen årlig, og forutsetter at banken kan dekke inn denne typen endringer i rammebetingelser gjennom ordinære endringer i driften.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

Nødvendige strategiske endringer på grunn av endrede rammebetingelser, herunder strengere myndighetsregulering (f.eks Finanstilsynet og Datatilsynet), overvåkes gjennom strategiprosessen og følges nøye opp av banken.

Systemrisiko

Systemrisiko kan oppstå som følge av at det oppstår problemer hos andre banker, som igjen kan smitte over på Selbu Sparebank.

F.eks kan det bli vanskelig å skaffe ny funding på normale vilkår eller DNB kan bli ute av stand til å utføre sine oppgaver som oppgjørsbank. Selbu Sparebank forsøker, etter beste evne, å redusere systemrisikoen så sant det er mulig.

Angående funding benytter banken bevisst flere ulike meglermiljø ved innhenting av ny funding. Det er også inngått beredskapsavtale med Norges Bank som alternativ oppgjørsbank i tilfelle problemer hos DNB.

ESG risiko

ESG handler om bærekraftighet - både når det kommer til miljø, sosiale forhold og hvordan selskap styres. Med ESG kan du bidra til en bedre verden, redusere risiko og gjøre gode, langsiktige investeringer. Selbu Sparebank har etablert ett utvalg som jobber med ESG risiko i banken.

5.8 Stresstestrammeverk

Likviditetsprognose og stresstest:

Denne stresstesten gjennomføres minst kvartalsvis, men tettere ved behov.

Stresstesting benyttes for å avdekke om etablerte likviditetsbufferne er tilstrekkelige til å dekke opp for prognostiserte likviditetsutganger.

Stresstesten viser utnyttelsen av likviditetsbufferne for fire scenarier (Normal scenario, Systemkrisescenario, Foretaksspesifikt scenario og Kombinasjon av foretaksspesifikt scenario og systemkrisescenario), Stressscenariene inneholder overlevelsessevne som et overordnet styringsmål. Overlevelsessevnen måles ved å anslå hvor lang tid likviditetsdekningen er positiv ved å kun å benytte etablerte likviditetsbuffer, før banken er ute av stand til å gjøre opp for sine forpliktelser. Beregningen ser bort fra markedsbasert refinansiering. Ved årsskiftet var overlevelsessevnen større enn 12 måneder.

Markedsrisiko:

Renterisiko vurderes på bakgrunn av et stresstestscenario hvor hele rentekurven får et parallelt skifte på 2 prosentpoeng. For beregning av tapspotensial kredittspread benyttes Finanstilsynets stresstestmodell for kredittspreadrisiko. Tapspotensialet beregnes for ulike risikoklasser basert på rating, med fastsatte spreadendringer. Beregningen hensyntar bankens faktiske posisjoner, målt til markedsverdi og gjenværende løpetid. Samlet tapspotensial utgjør bankens kredittspreadrisiko.

Tapspotensialet for valuta beregnes ut fra et stresstestscenario hvor valutakursene endrer seg med 25 prosent. Beregningen baseres på konsernets samlede netto valutaposisjon.

Tapspotensialet for aksjerisiko beregnes ut fra et stresstestscenario hvor markedsverdien av aksjene faller med 45 prosent. Beregningen skal legge til grunn markedsкурser.

Kredittrisiko:

I tilknytning til ICAAP gjennomføres en stresstest hvor banken stresstester kredittrisikoen. Tapsprosentene tar utgangspunkt i stressbanen i siste tilgjengelige Finansielt Utsyn fra Finanstilsynet. Stressscenarioet gjelder for alle 3 årene og med utgangspunkt i bankens utlånsportefølje med fradrag av tapsavsetninger.

Kapitaldekning:

I tilknytning til ICAAP gjennomføres en stresstest hvor banken kan simulere på effekten på kapitaldekningen. Modellen er definert som en ekstraordinær generell krise der det er mulig å stresse på utlånstap, tap på verdipapirer, redusert renteinntekter, reduserte provisjonsinntekter og økte kostnader. For alle disse områdene vises effekten i form av tap eller reduserte inntekter i mill. kr. I tillegg er det mulig å simulere på økt mislighold og boligprisfall som gir økt beregningsgrunnlag. Effekten av tilbakeslaget skal vises over 3 år og minst 1 av årene skal vise underskudd. Resultatet av stresstesten benyttes for å vurdere om bankens konsoliderte kapitaldekning har et tilstrekkelig nivå. Beregningene tar utgangspunkt i bankens faktiske konsoliderte kapitaldekning.

6. Kapital- og likviditetssituasjon

6.1 Ansvarlig kapital, kapitalkrav og beregningsgrunnlag

Kapitalforskriften bygger på tre pilarer:

- Pilar I: Minimums krav til ansvarlig kapital
- Pilar II: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging (ICAAP)
- Pilar III: Offentliggjøring av informasjon

Banken bruker standardmetoden ved beregning av kapitalkravet for kredittrisiko.

Beregninger for operasjonell risiko er basert på basismetoden og beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden.

Banken har et SREP-vedtak fra Finanstilsynet gjeldende fra 2022 på 2,9% på konsolidert nivå.

Nedenfor presenteres beregningsgrunnlag og kapitalkrav for Selbu Sparebank på konsolidert nivå pr. 31.12.2024 og 31.12.2023.

Tabell 2 EU AO1 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav

			Totalt beregningsgrunnlag/totale risikovektede eiendeler (TREA)		Totalt kapitalkrav
			31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024
1		Kreditrisiko (unntatt CCR)	3 392 362	3 274 427	271 389
2		Hvorav standardmetoden			
3		Hvorav grunnleggende IRB (F-IRB)			
4		Hvorav slotting-metode			
EU 4a		Herav egenkapitalposisjoner under enkel risikovektmetode			
5		Hvorav avansert IRB (A-IRB)			
6		Motpartsrisiko - CCR	5 673	11 538	454
7		Hvorav standardmetode	5 673	11 538	454
8		Hvorav intern modellmetode (IMM)			
EU 8a		Hvorav eksponeringer mot en CCP (sentral motpart)			
EU 8b		Herav justeringer for risiko for svekket kredittverdighetkredittvurderingsjustering - CVA			
9		Hvorav andre CCR			
15		Oppgjørrisiko			
16		Verdipapiriseringseksponeringer utenfor handelsportefølje (etter cap)			
17		Hvorav SEC-IRBA			
18		Hvorav SEC-ERBA (inkludert IAA)			
19		Hvorav SEC-SA			
EU 19a		Hvorav 1250% / fradrag			
20		Posisjons-, valuta- og råvarerisiko (markedsrisiko)			
21		Hvorav standardmetoden			
22		Hvorav IMA			
EU 22a		Store eksponeringer			
23		Operasjonell risiko	293 705	258 302	23 496
EU 23a		Hvorav basismetoden	293 705	258 302	23 496
EU 23b		Hvorav sjablongmetoden			
EU 23c		Hvorav AMA-metoden			
24		Beløp under terskelverdiene for fradrag (250 % risikovekt)			
29		Totalt	3 691 740	3 544 267	295 339

Totalt beregningsgrunnlag har økt fra 3.544.267 til 3.691.740 perioden 31. desember 2023 – 31. desember 2024. Hovedgrunner er utlånsvekst som gir en økning i eksponering i engasjementer med pantsikkerhet i eiendom.

7. Godtgjørelsesordninger

7.1 Retningslinjer for godtgjørelsesordninger

I Selbu Sparebank er det hele styret som er godtgjørelsesutvalg.

Banken har etablert retningslinjer for godtgjørelse som skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med bankens risiko, motvirke for høy risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter.

Bankens godtgjørelsesordning skal gjelde for alle ansatte (unntatt banksjef og kontrollfunksjoner). Videre skal retningslinjene for godtgjørelse være godt kjent for alle ansatte. Det skal etableres særskilte regler for godtgjørelse for ledende ansatte, for tillitsvalgte, for ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for bankens risikoeksponering, og for ansatte med kontrolloppgaver.

Bankens godtgjørelsesordning skal

- bidra til at banken beholder relevant kompetanse og tiltrekker seg nødvendig kompetanse for å nå sine overordnede mål
- være i samsvar med bankens strategiske plan
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko på både kort og lang sikt
- motvirke høyere risikotaking enn bankens risikotoleranse definert i risikopolicyer og andre styrende dokumenter
- bidra til at kundenes interesser ivaretas, og at interessekonflikter unngås

Banken har en ordning for overskuddsdeling som gjelder alle ansatte (unntatt banksjef og kontrollfunksjoner) basert på bestemte kriterier. Ekstrabetalingen er en del av en generell, ikke skjønnsmessig fastsatt politikk, som omfatter hele banken og som ikke gir incentiv til å ta risiko på vegne av banken.

Prinsipper for tildeling skal fortrinnsvis besluttet etter regnskapsårets avslutning, basert på prestasjoner gjennom året.

Ordningen er basert på følgende kriterier:

- Omfatter alle ansatte (unntatt banksjef og kontrollfunksjoner)
- Er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte.
- Skal ikke gi incentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko.

- Skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt, der banken enten kan benytte en lik prosentsats eller et likt beløp for alle ansatte ved beregning av den variable godtgjørelsen. Dersom det benyttes et likt beløp for alle ansatte, skal månedslønnen til den ansatte med lavest lønn legges til grunn ved beregningen

I 2024 er det avsatt 3 MNOK i resultatlønn/bonus.

7.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelser

		Styre	Toppledelse	Øvrig toppledelse	Andre identifiserte ansatte
Fast godtgjørelse	Antall identifiserte ansatte	5	4		
	Total fast godtgjørelse	1017	5565		
	Herav: kontantbasert		5565		
	(Gjelder ikke i EU)				
	Herav: aksjer eller tilsvarende eierandeler				
	Herav: instrumenter som er knyttet til aksjer eller tilsvarende ikke-kontante instrumenter				
	Herav: andre instrumenter				
	(Gjelder ikke i EU)				
	Herav: andre former				
	(Gjelder ikke i EU)				
Variabel godtgjørelse	Antall identifiserte ansatte				
	Total variabel godtgjørelse				
	Herav: kontantbasert				
	Herav: utsatt				
	Herav: aksjer eller tilsvarende eierandeler				
	Herav: utsatt				
	Herav: instrumenter som er knyttet til aksjer eller tilsvarende ikke-kontante instrumenter				
	Herav: utsatt				
	Herav: andre instrumenter				
	Herav: utsatt				
	Herav: andre former				
	Herav: utsatt				
Total godtgjørelse (2 + 10)		1017	5565		

Adm. banksjef har en tilleggsavtale som gir rett til utbetaling av pensjon ved fratreden fra banken, tidligst ved fylte 67 år. For å ivareta den nødvendige oppfølging av avtalen har banken inngått avtale med DNB ASA om beregning og administrasjon av arbeidstakers pensjonsrettigheter. Ellers finnes ingen avtaler som gir daglig leder/ledende ansatte, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.